

ZDRUŽENIE VÝROBCOV
ELEKTROSPOTREBIČOV PRE RECYKLÁCIU

Správa o činnosti zdrúženia ENVIDOM za rok 2010

Príhovor generálneho riaditeľa

V združení ENVIDOM zastupujeme záujmy mnohých nadnárodných firiem a významných väčších či menších domácich spoločností. Naši účastníci na Slovensku dlhodobo tvoria približne **87 % trhu veľkých domácich spotrebičov a 54 % trhu malých domácich spotrebičov.**

Pre tieto spoločnosti patrí ochrana životného prostredia medzi základné princípy ich spoločenskej zodpovednosti. Tieto princípy vnášame aj do našej každodennej činnosti a snažíme sa budovať komplexný systém zberu elektroodpadu, ktorý vytvorí občanom dostatok možností na správne nakladanie s elektroodpadom a zabezpečí plnenie povinností účastníkom systému na vysokej úrovni.

Už viac ako rok je účinná novela zákona o odpadoch, do ktorej výrobcovia presadili princípy **tzv. kvalitatívnej koncepcie zberu**, podľa ktorej je potrebné vykonávať zber elektroodpadu v obciach a mestách **minimálne 2-krát ročne**, pričom každá kolektívna organizácia sa musí podieľať na financovaní zberu podľa výšky svojho trhového podielu, s adresne definovanou plošnou zodpovednosťou za zber v rámci územia SR. Súčasná podoba novely vznikla aj vďaka našej aktívnej účasti v procese jej tvorby. Od počiatku našej činnosti sme v ENVIDOME presadzovali a zabezpečovali zber v súlade s filozofiou tejto koncepcie zberu elektroodpadu s dôrazom na plné prefinancovanie hlavne potenciálne nebezpečných odpadov z chladničiek a mrazničiek a plnili sme povinnosti výrobcov v zbere elektroodpadu bez ohľadu na výšku limitov zberu, ktoré boli stanovené v minulej legislatíve.

Nová legislatíva, ako aj podpis **memoranda o spolupráci so Združením miest a obcí SR** v oblasti zberu elektroodpadu, ktoré sme v apríli 2010 iniciovali a podpísali spolu s ostatnými kolektívnymi organizáciami (KO) výrobcov, nám otvorili dvere k lepšej vzájomnej spolupráci, ktorá je nevyhnutná pre zavedenie kvalitatívnej koncepcie do praxe. Dnes sa to prejavuje zvýšenou spokojnosťou obcí, miest a samospráv, ako aj samotných občanov s úrovňou zberu elektroodpadu. Predchádzajúca legislatíva totiž umožňovala výrobcovi a dovozcom, resp. kolektívnym organizáciám konajúcim v ich mene vykonávať zber len do výšky stanovených limitov. To viedlo k niektorým prípadom, keď v obciach a mestách ostával elektroodpad, ktorý nemal kto prevziať a prefinancovať. A táto skutočnosť a aj z toho prameniaca nespokojnosť obcí a miest viedla v minulosti k návrhom a schváleniu takého znenia zákona o

odpadoch, podľa ktorého by výrobcovia museli platiť zbytočné a v mnohých prípadoch likvidačné príspevky do Recyklačného fondu.

Nová legislatíva v praxi „donútila“ výrobcov a dovozcov na dobrovoľnej báze vytvoriť **tzv. Koordinačné centrum zberu elektroodpadu (KC ELEKTROODPAD)**, ktorého vznik sme iniciovali a ktorého sme aktívnym členom. V rámci **KC ELEKTROODPAD** spolupracujeme s ostatnými KO s cieľom zabezpečiť zber všetkého identifikovaného elektroodpadu z domácností vo všetkých mestách a obciach SR a nastaviť praktické a legislatívne podmienky na transparentné fungovanie a financovanie systému zberu.

Podľa predbežných údajov kolektívnych organizácií sa v roku 2010 za kategórie elektrozariadení 1 až 7 vyzbieralo približne **4,05 kg na jedného obyvateľa SR**. Slovensko tak aj za rok 2010 splnilo celoštátny cieľ zberu odpadového hospodárstva SR v zmysle európskych smerníc (4 kg/obyvateľ/rok). ENVIDOM v roku 2010 zabezpečil a prefinancoval zber **11 755 ton** malých a veľkých domácich spotrebičov a elektrických a elektronických nástrojov, čo je **viac ako polovica z celkového množstva elektroodpadu** vyzbieraného v SR v roku 2010 (v prepočte na obyvateľa za rok 2010 ENVIDOM vyzbieral približne **2,17 kg/ na obyvateľa SR**).

Aj vďaka novým pravidlám v legislatíve sa zvyšuje počet serióznych výrobcov a dovozcov, ako aj predajcov, ktorí zodpovedne pristupujú k plneniu si svojich povinností v zbere a recyklácii elektroodpadu. To znamená, že viac výrobcov a dovozcov prostredníctvom svojich KO finančne a organizačne prispieva k zberu elektroodpadu a následne

k jeho recyklácii a zhodnoteniu. Spolupráca s ostatnými KO nám pomáha hľadať riešenia, aby seriózní výrobcovia a ich kolektívne organizácie v menšej miere ako v minulosti doplácali na výrobcov a dovozcov (**tzv. free riders**), ktorým ešte stále nedokonalá legislatíva umožňuje vyháňať sa svojim povinnosťami v zbere elektroodpadu.

Napriek tomu sme presvedčení, že najmä v sektore diaľkového predaja (internetový predaj) rastie počet neregistrovaných účastníkov trhu, ktorí si neplnia svoje zákonné povinnosti.

Problematika identifikácie týchto „free-riders“ a hľadanie riešení, ako odstrániť ich možnosti obchádzať plnenie si svojich povinností, je naďalej jednou z hlavných úloh spolupráce KO v rámci Koordinačného centra zberu elektroodpadu. Ďalšou našou dôležitou úlohou je dosiahnuť v legislatíve zjednodušenie administratívneho vykonávania zberu, čím by sa podporil rozvoj infraštruktúry zberu. Zbierať by tak mohli aj neprofesionálne inštitúcie (napr. školy či úrady) a predajníam by sa zjednodušili rôzne evidenčné povinnosti, ktorých zabezpečenie je dnes náročné a zložité.

Od počiatku našej činnosti sa z hľadiska štruktúry zberu sústreďujeme predovšetkým na chladničky a mrazničky, ktoré patria medzi elektroodpad najproblematickejší pre životné prostredie. Teší nás dynamika zberu v tejto kategórii. Kým v prvý rok pôsobenia na slovenskom trhu sme vyzbierali a zrecyklovali 1 258 kusov starých chladničiek a mrazničiek, o rok neskôr vyše 31 tisíc kusov, v roku 2007 vyše 93 tisíc kusov, za posledné tri roky zbierame ročne viac ako 100 tisíc kusov. Začiatkom roka 2011 očakávame vyzbieranie a recykláciu už **polmilióntej chladničky**.

Počas posledných dvoch rokov ENVIDOM zbiera v kusoch približne toľko chladničiek a mrazničiek, koľko sa v danom roku aj predá. V roku 2010 sme vyzbierali **až 115 262 kusov týchto spotrebičov**. Naši účastníci pritom v roku 2010 uviedli na trh (predali) 136 246 kusov chladničiek a mrazničiek. Vyzbierané množstvo týchto výrobkov tak v kusoch tvorí 85 % z kusov predaných v roku 2010 a až 89 % z kusov predaných v predchádzajúcom roku. V hmotnostnom vyjadrení sme v tejto kategórii za rok 2010 vyzbierali **4 906 ton**, čím sme prekročili svoj trhovú podiel až o takmer 1 400 ton.

Do zberu sa pritom stále dostávajú skoro výlučne chladničky a mrazničky, ktoré predstavujú tzv. historický odpad (kúpené spotrebiteľmi pred 13. 8. 2005). Priemerný vek zbieraných chladničiek a mrazničiek dosahuje podľa našich auditov u spracovateľov realizovaných počas posledných dvoch rokov **až 25 rokov**. A práve chladničky a mrazničky vyrobené pred rokom 1996 obsahujú freóny poškodzujúce závažným spôsobom ozónovú vrstvu. Zberom a recykláciou týchto spotrebičov tak ENVIDOM výrazne prispieva k ochrane životného prostredia.

Po výraznom poklese predaja elektrospotrebičov v roku 2009 bez následnej dynamiky rastu v roku 2010 sme boli prinútení zvýšiť recyklačné poplatky k 1. 4. 2010 hlavne v uvedenej skupine chladničiek a mrazničiek. Cieľom zvýšenia bolo plné pokrytie nákladov na zber a recykláciu v roku 2010. Pozitívny vývoj predaja elektrospotrebičov u účastníkov ENVIDOMU ku koncu roka 2010, ako aj dosiahnutie zníženia cien spracovania na rok 2011 nám, podľa našich predbežných analýz, umožnia už v priebehu 1. polroka 2011 **znižiť** doterajšiu prechodne zvýšenú **úroveň recyklačných poplatkov**.

Teší ma, že sa nám postupne darí zavádzať do praxe kvalitativný systém zberu elektroodpadu, ktorý presadzujeme od začiatku našej činnosti. V rámci Koordinačného centra zberu elektroodpadu sa spolu s ostatnými kolektívnymi organizáciami budeme naďalej snažiť rozvíjať infraštruktúru zberu a zlepšovať pokrytie Slovenska zbernými miestami. Máme tiež záujem spolupracovať so zákonodarcami na nastavení sankčných a kontrolných mechanizmov v legislatíve, ktoré by obmedzili existenciu „free riders“. Naším cieľom je zapojiť všetky povinné osoby do budovania systému zberu a recyklácie elektroodpadu. Veríme, že sa tak vytvoria lepšie podmienky pre občanov, aby s elektroodpadom nakladali v súlade s environmentálnymi požiadavkami.

Martin Ciran
generálny riaditeľ združenia ENVIDOM

Obsah

Príhovor generálneho riaditeľa	02
O združení ENVIDOM	04
Zber, logistika a spracovanie	08
Environmentálne vzdelávanie	14
Koordinačné centrum zberu elektroodpadu	16
Ciele v roku 2011	17
Splnenie limitov recyklácie a zhodnotenia	19
Členovia a účastníci ENVIDOMU	22
Ľudia v ENVIDOME	23

ENVIDOM – Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu

Založené:

na základe zakladateľskej zmluvy uzatvorenej 15. marca 2005

Zapísané:

5. mája 2005 v registri záujmových združení právnických osôb vedenom na Obvodnom úrade v Bratislave pod č. OVVS/1362/2/2005-TSK ENVIDOM je kolektívna organizácia výrobcov a dovozcov elektrozariadení pre kategóriu 1 – Veľké domáce spotrebiče, kategóriu 2 – Malé domáce spotrebiče a kategóriu 6 – Elektrické a elektronické nástroje zapísaná dňa 15. 12. 2009 podľa § 68 ods. 2 písm. u) zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do Registra kolektívnych organizácií Ministerstva životného prostredia SR, číslo registrácie KOVEZ 02.

Súčasní členovia ENVIDOMU

(zakladajúci a ďalší členovia ENVIDOMU, ktorí delegujú zástupcov do riadiacich a kontrolných orgánov združenia):

BSH domáci spotrebiče, s.r.o. (značky BOSCH a Siemens)
Electrolux Slovakia, s.r.o. (značky Electrolux, Zanussi a AEG)
ETA-Slovakia, s.r.o.
Fagor Slovensko, s.r.o.
Gorenje Slovakia, s.r.o. (značky Gorenje, Mora)
Groupe SEB ČR a SR, s.r.o. (značky Moulinex, Tefal a Rowenta)
Indesit Company Česká, s.r.o.
Whirlpool Slovakia, s.r.o.

Za vybudovanie fungujúceho systému spätného odberu cez predajne elektrospotrebičov s centrálnou logistikou a riadením cez webový portál na celom území SR získal ENVIDOM v roku 2006 ocenenie Zlatý mravec v kategórii Komunálne odpadové hospodárstvo.

ENVIDOM je riadnym členom medzinárodnej asociácie WEEE FORUM, ktorá združuje európske kolektívne organizácie výrobcov a dovozcov elektrozariadení pre zber a recykláciu elektroodpadu. WEEE FORUM združuje v súčasnosti 39 kolektívnych organizácií z 21 európskych krajín.

Členstvo v organizácii WEEE FORUM umožňuje svojim členom výmenu skúseností a informácií jednotlivých národných systémov s cieľom efektívne riešiť zber a recykláciu elektroodpadu a ochranu životného prostredia v celoeurópskom kontexte.

O združení ENVIDOM

Združení výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu ENVIDOM vzniklo 15. marca 2005 z iniciatívy desiatich významných výrobcov a dovozcov domácich spotrebičov pôsobiacich na Slovensku.

ENVIDOM je neziskové združenie právnických osôb, ktoré vytvára a zabezpečuje kolektívny systém zberu a recyklácie odpadov z veľkých a malých domácich spotrebičov. Združenie ENVIDOM zabezpečuje nasledovné povinnosti výrobcov a dovozcov domácich spotrebičov stanovené zákonom o odpadoch:

- ☛ registrácia na Ministerstve životného prostredia SR (MŽP SR)
- ☛ pravidelný reporting na MŽP SR o množstve elektrických a elektronických zariadení (EEZ) uvedených na trh a množstve recyklovaného a zhodnoteného elektroodpadu
- ☛ finančné a organizačné zabezpečenie delegovaných povinností svojich účastníkov v oblasti historického aj nového odpadu:
 - spätný odber a oddelený zber elektroodpadov z domácností
 - logistika, spracovanie, recyklácia a zhodnotenie elektroodpadov
 - bezpečné zneškodnenie nebezpečných látok prostredníctvom autorizovaných spracovateľov
- ☛ zabezpečenie cieľov zberu a splnenie limitov recyklácie a zhodnotenia

ENVIDOM zastupuje záujmy výrobcov, ktorí tvoria **87 %** trhu veľkých domácich spotrebičov (VDS) a **54 %** trhu malých domácich spotrebičov (MDS).

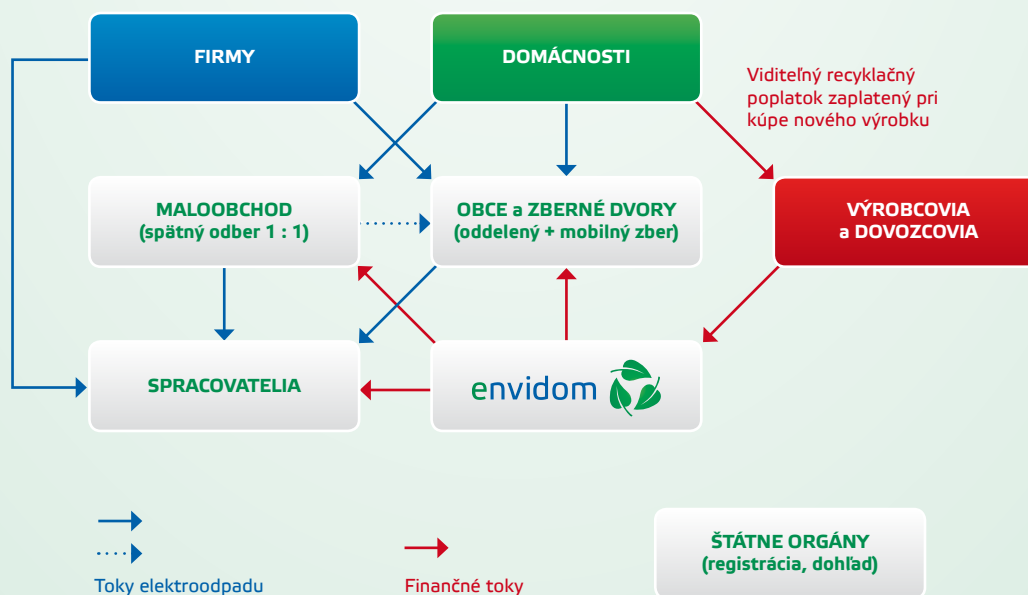
ENVIDOM

Základnými zásadami fungovania združenia ENVIDOM sú:

- ☛ **neziskovosť**
- ☛ **garancia financovania a zberu** celého množstva identifikovateľného elektroodpadu
- ☛ **rozvoj spolupráce s obcami**, ale aj ostatnými KO pri zbere elektroodpadu
- ☛ **transparentnosť** finančných tokov a tokov odpadov a materiálov = priame financovanie a kontrola zberu, prepravy a spracovania elektroodpadov
- ☛ **efektívnosť** = snahou združenia ENVIDOM je pracovať tak, aby sa proces zberu a recyklácie elektroodpadu uskutočňoval pri minimálnych nákladoch a zbytočne finančne nezaťažoval účastníkov systému, ako ani slovenských spotrebiteľov
- ☛ **komunikácia** = ENVIDOM zabezpečuje propagáciu zberu a recyklácie elektroodpadu a informuje spotrebiteľov o možnostiach odovzdania elektroodpadu do zberu a potrebe a dôvodoch ich recyklácie
- ☛ **ochrana** záujmov spotrebiteľov a účastníkov systému

Zásady kolektívnej organizácie systému

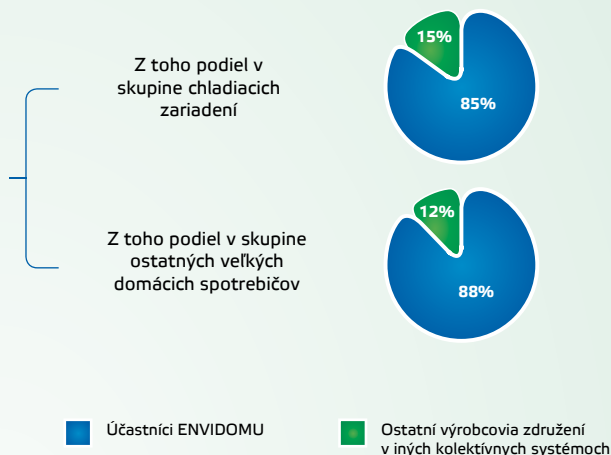
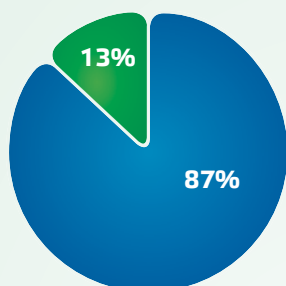
System zberu, recyklácie a financovania v kolektívnom systéme ENVIDOM

Postavenie kolektívnej organizácie ENVIDOM na trhu odpadov z elektrozariadení

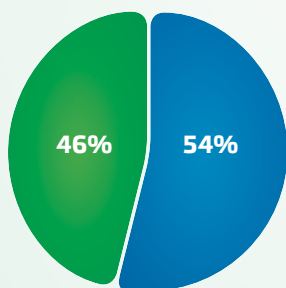
V roku 2010 mal kolektívny systém ENVIDOM 87 priamych účastníkov a približne 90 účastníkov registrovaných prostredníctvom výrobcov so sídlom mimo územia SR, s veľmi významným podielom na trhu v oboch kategóriách elektrozariadení.

Podiel účastníkov ENVIDOMU v kategórii 1 – Veľké domáce spotrebiče (VDS)

V roku 2010 účastníci systému ENVIDOM uviedli na trh **22 433 ton VDS (87%)** z celkového množstva 25 842 ton (účastníci ENVIDOMU a účastníci ostatných kolektívnych systémov)

Podiel účastníkov ENVIDOMU v kategórii 2 – Malé domáce spotrebiče (MDS)

V roku 2010 účastníci systému ENVIDOM uviedli na trh **2 749 ton MDS (54%)** z celkového množstva 5 048 ton (účastníci ENVIDOMU a účastníci ostatných kolektívnych systémov)

Na Slovensku v roku 2010 zabezpečovalo zber a recykláciu elektroodpadu 13 kolektívnych organizácií. Celkové množstvo vyzbieraných starých elektrických a elektronických výrobkov určených pre domácnosti zaradených do kategórií 1 až 7 predstavovalo podľa predbežných údajov od jednotlivých spoločností v roku 2010 spolu **21 914 ton. Z toho takmer 54 % zabezpečil a prefinancoval ENVIDOM.**

Financovanie

Zber, logistiku a recykláciu tzv. **historického odpadu** z veľkých a malých domácich spotrebičov (odpad pochádzajúci z výrobkov uvedených na trh do 13. augusta 2005, za ktorých zber a recykláciu sú zodpovedné všetky subjekty fungujúce v danom čase na trhu na základe svojho podielu na trhu) financuje združenie ENVIDOM prostredníctvom **viditeľného recyklačného poplatku**. Jeho výška je nastavená tak, aby umožňovala plynulé fungovanie celého systému a zároveň nespôsobovala zbytočné zvyšovanie cien elektrospotrebičov.

Doplňujúce informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po 31. 1. 2011

ENVIDOM prehodnocuje výšku recyklačných poplatkov každý rok a posudzuje ju podľa očakávaných množstiev zberu a nákladov dopravy a spracovania, ako aj aktuálnej a očakávanej situácii v predaji elektrospotrebičov. **Positívny vývoj predaja elektrospotrebičov v roku 2010**, očakávané nárasty predaja elektrospotrebičov účastníkmi ENVIDOMU v roku 2011, **spolu s dosiahnutými nižšími cenami za spracovanie na rok 2011, nám umožňujú znížiť doterajšiu úroveň recyklačných poplatkov**. V cenníku tiež **zavedieme** nové skupiny poplatkov pre **malé chladiace a mraziace zariadenia** (v doteraz platnom cenníku zahrnuté v skupine chladničiek a mrazničiek) a pre **mikrovlnné rúry**. Recyklačný poplatok v skupine malých chladničiek, mrazničiek a domácich vitrín **tak klesne až o polovicu**. **Výrazný pokles** – z pôvodných 6,50 eura na 1,62 eura – **sa tiež prejaví v skupine mikrovlnných**

rúr, ktoré predtým spadali do kategórie Ostatné veľké domáce spotrebiče.

Zavedenie nových skupín poplatkov nám tiež pomôže detailnejšie sledovať štruktúru predaja výrobkov, porovnávať tento údaj s ich výskytom v elektroodpade a na základe týchto údajov presnejšie stanovovať recyklačné poplatky.

Podľa súčasnej slovenskej a európskej legislatívy platí pre veľké domáce spotrebiče možnosť zviditeľňovania recyklačných poplatkov na dokladoch vyhotovených pri každom predaji elektrozariadenia tretej osobe. Táto možnosť trvá až do 13. 2. 2013.

V skupine malých domácich spotrebičov a elektrických a elektronických nástrojov v zmysle smernice o elektroodpade táto možnosť skončila 13. 2. 2011. Z tohto dôvodu rušíme viditeľné poplatky na malé domáce spotrebiče a elektrické a elektronické nástroje a neuvádzame ich viac v Správe o činnosti ENVIDOMU ani v rámci iných verejne dostupných materiálov či webovej stránky ENVIDOMU.

Výrobcovia a dovozcovia elektrozariadení – účastníci ENVIDOMU však za malé domáce spotrebiče naďalej odvádzajú do ENVIDOMU poplatky za zhodnotenie elektroodpadu. Za tieto poplatky ENVIDOM zabezpečuje zber a recykláciu elektroodpadu tejto kategórie. Tieto poplatky sa už ale na základe zákona nepreukazujú na predajných dokladoch, čiže nie sú to viditeľné recyklačné poplatky.

Recyklačné poplatky platné počas roka 2009 až do 31. 3. 2011 (v EUR s DPH/ks uvedený na trh)

(v EUR s DPH/ks uvedený na trh)	2009 - 31.3. 2010 (19 % DPH)	1.4. - 31.12. 2010 (19% DPH)	1.1. - 31.3. 2011 (20% DPH)
Chladničky, mrazničky	16,60 €	22,00 €	22,19 €
Chladiace vitríny s ventilátorovým chladením	4,98 €	7,00 €	7,06 €
Ostatné veľké domáce spotrebiče (práčky, umývačky, sušičky, sporáky, mikrovlnné rúry...)	4,98 €	6,00 €	6,05 €
Iné veľké domáce spotrebiče (odstredivky do 10 kg, odsávače pár do 10 kg, malé varné platne do 10 kg)	1,33 €	1,00 €	1,01 €
Vysávače	0,80 €	0,40 €	0,41 €
Ostatné malé domáce spotrebiče (mixéry, žehličky, fény, kávovary...)	0,20 €	0,20 €	0,20 €
Elektrické a elektronické nástroje	0,20 €	0,20 €	0,20 €

Recyklačné poplatky prepočítané na kilogram platné od 1. 4. 2010 do 31. 3. 2011

(EUR bez DPH/kg uvedený na trh)*	1.4. - 31.12. 2010	1.1. - 31.3. 2011
Chladničky, mrazničky	0,32 €	0,32 €
Chladiace vitríny s ventilátorovým chladením	0,31 €	0,26 €
Ostatné veľké domáce spotrebiče (práčky, umývačky, sušičky, sporáky, mikrovlnné rúry...)	0,13 €	0,13 €
Iné veľké domáce spotrebiče (odstredivky do 10 kg, odsávače pár do 10 kg, malé varné platne do 10 kg)	0,14 €	0,14 €
Vysávače	0,06 €	0,06 €
Ostatné malé domáce spotrebiče (mixéry, žehličky, fény, kávovary...)	0,10 €	0,09 €
Elektrické a elektronické nástroje	0,04 €	0,05 €

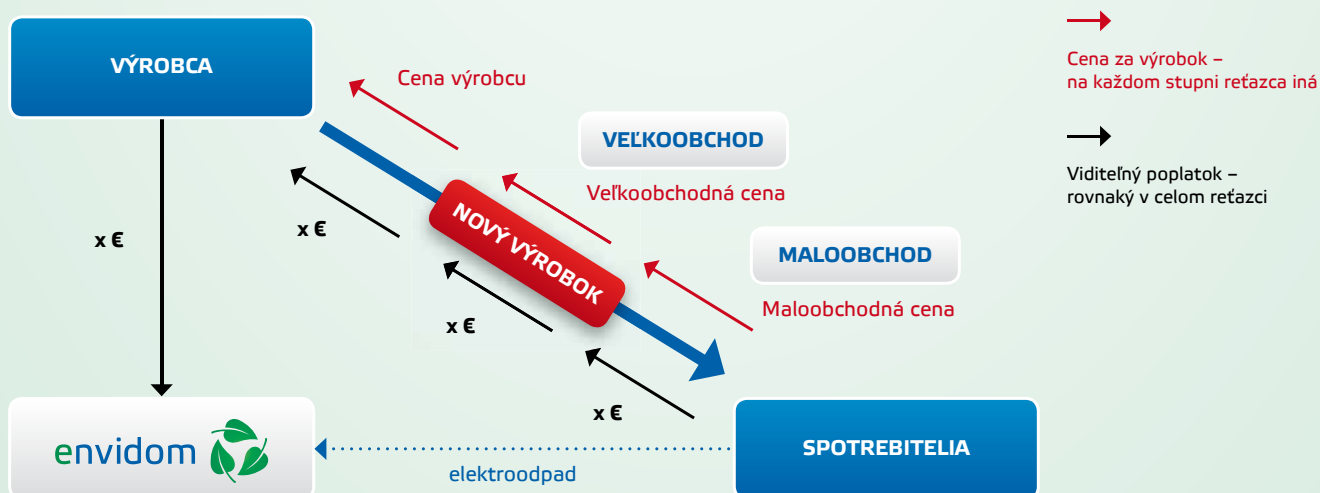
* Prepočítané na základe priemernej hmotnosti elektrozariadení uvádzaných na trh

Recyklačné poplatky platné od 1. 4. 2011 pre kategóriu 1 – Veľké domáce spotrebiče

Kategória – Veľké domáce spotrebiče (v EUR s DPH/ks uvedený na trh)	Recyklačný poplatok s DPH (poplatok za historický odpad)
Chladničky, mrazničky	20,40 €
Malé chladničky, mrazničky a domáce vitríny s vonkajšími rozmermi max. 900 x 650 x 650 mm	10,80 €
Ostatné veľké domáce spotrebiče *	5,40 €
Mikrovlnné rúry	1,62 €
Iné veľké domáce spotrebiče (do 10 kg, dvojplatinčky...)	1,01 €

* Do kategórie Ost. veľké dom. spotrebiče patria aj malé chladiace zariadenia bez kompresora vybavené polovodičovým chladením

Tok recyklačných poplatkov

Zber, logistika a spracovanie

Združenie ENVIDOM bolo založené v roku 2005 s cieľom vytvorenia a riadenia efektívneho a dlhodobo udržateľného systému zberu a recyklácie domácich spotrebičov, ktorý bude rýchlo, účinne a jednoducho riešiť problém nakladania s elektroodpadom na celom území Slovenskej republiky. Pre fungovanie systému je potrebné zabezpečiť riešenie troch prevádzkových činností – zberu, logistiky a spracovania elektroodpadu.

Zber

Základným predpokladom úspešnosti systému separácie elektrospotrebičov je spolupráca širokej verejnosti. Záujmom združenia ENVIDOM je vytvoriť podmienky, aby bolo odovzdávanie starých spotrebičov čo najjednoduchšie. Preto majú dnes spotrebiteľia na výber niekoľko možností, ako environmentálne naložiť so starými spotrebičmi:

← spätný odber ← oddelený zber ← mobilný zber

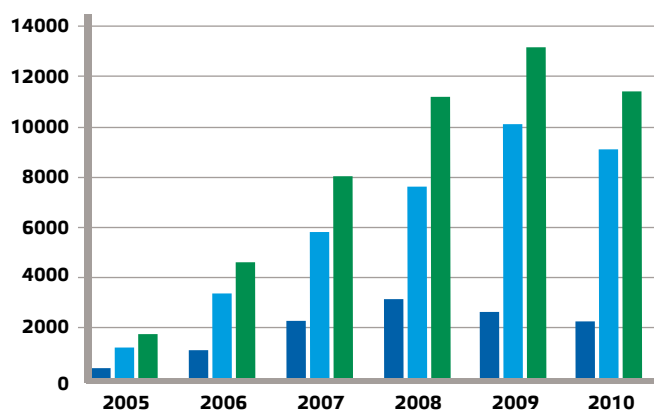
Spätný odber

Systém zberu prostredníctvom bezplatného zberu spotrebičov v predajni je najrýchlejšie sa rozvíjajúcim spôsobom zberu. Vybudovanie tohto systému je výsledkom činnosti práve združenia ENVIDOM, za čo v roku 2006 získalo aj Cenu odpadového hospodárstva Zlatý mravec 2006 v kategórii Komunálne odpadové hospodárstvo. Tento spôsob zberu je medzi spotrebiteľmi veľmi populárny a mnohé predajne poskytujú svojim zákazníkom nielen možnosť odovzdať starý spotrebič v predajni pri kúpe nového (systém kus za kus) ale poskytuje im aj možnosť odviezť starý spotrebič zároveň s dovozom nového. **Od novembra 2009 sú všetky elektropredajne povinné realizovať spätný odber od svojich zákazníkov.** Nová legislatíva tak podporuje tento obľúbený spôsob environmentálneho nakladania a recyklácie starých

spotrebičov a rozširuje pokrytie Slovenska zberom. **Tento spôsob zberu je významný aj z hľadiska kompletnosti odovzdaných elektrozariadení, ktorá umožňuje lepšiu vyťaženosť surovín v procese spracovania a zároveň vyššiu ochranu životného prostredia. Kompletnosť vyradených spotrebičov je dôležitá najmä pri starých chladničkách a mrazničkách obsahujúcich freóny. Freóny pri úniku do ovzdušia poškodzujú ozónovú vrstvu. Práve cez predajne zbierame staré spotrebiče väčšinou vo výbornom stave, teda nepoškodené a nerozoberané neodborným spôsobom. Sme preto radi, že až polovica z celkového množstva doteraz vyzbieraných chladničiek a mrazničiek sa vyzbierala prostredníctvom predajní a servisov.**

Zapojenie predajne do systému spätného odberu je jednoduché. Predajňa sa zaregistruje cez webovú stránku www.envidom.sk. Od ENVIDOMU dostane heslo potrebné na vstup do systému nahlasovania odberu vyzbieraných spotrebičov a cez tento systém ENVIDOMU aj hlási, že potrebuje odobrať spotrebiče. Do troch dní od nahlásenia jej ENVIDOM zabezpečí prepravcu, ktorý spotrebiče odoberie a prepraví na miesto spracovania. ENVIDOM nekladie predajcom žiadne obmedzenia, z predajne sú odoberané spotrebiče už pri nahlásení piatich kusov. Predajňa nakoniec pošle ENVIDOMU faktúru za vyzbierané spotrebiče. To znamená, že za spotrebiče, ktoré vyzbiera, získava finančné prostriedky.

Vývoj spätného odberu a oddeleného zberu v rokoch 2005 až 2010 v tonách

ROK	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spätný odber (t)	314	862	2 162	3 352	2 777	2 269
Oddelený odber (t)	1 412	3 702	5 851	7 838	10 572	9 486
Spolu	1 726	4 564	8 013	11 190	13 349	11 755

Oddelený zber

Zámerom združenia ENVIDOM je zapojenie, koordinácia a rozvoj systému oddeleného zberu cestou zberných dvorov a obcí, ako aj zberových spoločností na celom území SR. ENVIDOM od počiatku svojej existencie garantuje svojim zmluvným partnerom a obciam odber celého množstva vyzbieraného elektroodpadu bez ohľadu na výšku cieľov. Oddelený zber štandardne vykonávajú zberové spoločnosti, a to priamo v obciach prostredníctvom kalendárových zberov alebo rôznych zberových akcií. Elektroodpad je možné odovzdávať aj na zbernom dvore, ak je v obci zriadený. **Oddelený zber je najvýznamnejším kanálom, ktorým sa spotrebiče dostávajú do zberu, a jeho podiel na celkovom zbere ENVIDOMU je za posledné dva roky približne 80 %.**

ENVIDOM spolupracuje so zberovými spoločnosťami, ktoré poskytujú služby oddeleného zberu pre obce a prevádzkujú niekoľko zberných dvorov. Zberové spoločnosti fungujú zväčša regionálne a z hľadiska ich činnosti ENVIDOM pokrýva takmer celé Slovensko. Medzi našich najvýznamnejších nadregionálnych partnerov pri zabezpečovaní oddeleného zberu patria spoločnosti ASA, Marius Pedersen, Detox, Metal servis recycling a Fura. Spolupracujeme však aj s mnohými regionálnymi zberovými spoločnosťami, ako sú Aneo, Vepos, OLO, Schwarz-Eko, rôzne združenia obcí a ďalšie. ENVIDOM ponúka službu zabezpečenia zberu elektroodpadu aj priamo obciam.

Mobilný zber

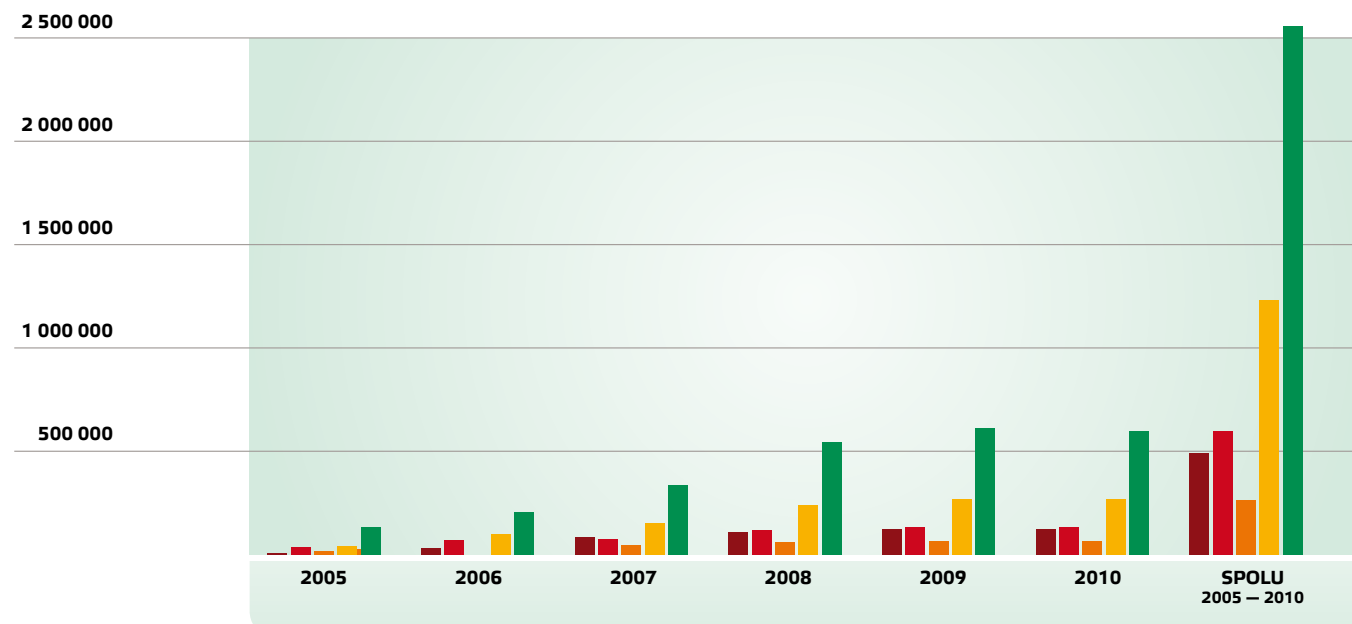
Popri stálych zberných dvoroch a kalendárových zberových akciách organizuje združenie ENVIDOM v spolupráci s viacerými partnermi mobilné zbery priamo v obciach. Vtedy obec určí dočasné zberné miesta v jednotlivých častiach obce (napr. pristavený kontajner alebo nákladné auto), kde môžu obyvatelia zaniest svoj elektroodpad, odkiaľ ho bezplatne prevezmeme a odvezieme na recykláciu.

V mestských častiach Košíc a Bratislavy sme opäť realizovali špeciálny spôsob mobilného zberu priamo z domácností na základe občanmi vopred nahláseného elektroodpadu, tzv. mobilný zber „na telefón“. Cieľom je pomôcť týmto mestským štvrtiam vyriešiť nedostatok priestoru pre dočasné uloženie kontajnerov na objemný odpad, aké môžu bežne využívať iné mestské časti. Tieto mobilné zbery fungujú spôsobom, že na príslušný mestský úrad občania vopred telefonicky alebo e-mailom nahlásia počet a druh starých elektrospotrebičov, ktoré chcú dať do zberu. V deň zberu vyložia spotrebiče do vchodu bytového domu alebo pred dom a počas dňa umožnia našim pracovníkom, aby sa k nim dostali a mohli ich naložiť do auta.

Počet kusov elektrozariadení jednotlivých skupín výrobkov, ktoré účastníci ENVIDOMU uviedli na trh a vyzbierali v rokoch 2005 až 2010

Rok	Uvedenie na trh, zber (ks)	Chladničky, mrazničky	Ostatné veľké domáce spotrebiče	Vysávače	Ostatné malé domáce spotrebiče	SPOLU
2005	Uvedenie na trh 2004	161 530	355 699	114 394	960 952	1 592 575
	Zber	1 258	36 246	9 987	39 381	86 872
	% z uvedenia	0,8%	10,2%	8,7%	4,1%	5,5%
2006	Uvedenie na trh 2005	147 821	328 358	117 838	865 013	1 459 030
	Zber	31 808	70 040	27 480	106 380	235 708
	% z uvedenia	21,5%	21,3%	23,3%	12,3%	16,2%
2007	Uvedenie na trh 2006	143 809	387 055	142 864	961 067	1 634 795
	Zber	93 954	81 800	44 748	175 120	395 622
	% z uvedenia	65,3%	21,1%	31,3%	18,2%	24,2%
2008	Uvedenie na trh 2007	170 297	451 813	158 373	1 094 956	1 875 439
	Zber	117 436	124 267	73 891	265 828	581 422
	% z uvedenia	69,0%	27,5%	46,7%	24,3%	31,0%
2009	Uvedenie na trh 2008	177 633	500 213	144 251	813 170	1 635 267
	Zber	137 733	144 771	77 747	291 552	651 803
	% z uvedenia	77,5%	28,9%	53,9%	35,9%	39,9%
2010	Uvedenie na trh 2009	129 212	351 529	118 131	691 969	1 290 841
	Zber	115 262	130 617	57 031	341 907	644 817
	% z uvedenia	89,2%	37,2%	48,3%	49,4%	50,0%
Spolu 2005 až 2010	Uvedenie na trh	930 302	2 374 667	795 851	5 387 127	9 487 947
	Zber	497 451	587 741	290 884	1 220 168	2 596 244

■ chladničky a mrazničky

■ vysávače

■ SPOLU

■ ostatné veľké domáce spotrebiče

■ ostatné malé domáce spotrebiče

497 451 + **587 741** + **290 884** + **1 220 168** = **2 596 244**
 chladničiek a mrazničiek + ostatných veľkých spotrebičov + vysávačov + ostatných malých spotrebičov = spotrebičov v skupine bielej techniky, ktoré sme vyzbierali od počiatku našej činnosti

Logistika a spracovanie

Zmluvné prepravné spoločnosti prepravujú elektroodpad zo zberných miest do spracovateľských a recyklačných spoločností na základe objednávky združenia ENVIDOM. Riadenie prepravy spätného odberu (z elektropredajní) funguje prostredníctvom webového portálu, prostredníctvom ktorého pracovníci ENVIDOMU sledujú hlásenia elektroodpadu od jednotlivých predajní a na základe nich do troch dní zabezpečia prepravu nahláseného elektroodpadu z predajne k spracovateľovi. ENVIDOM dohliada na efektívnosť celého systému, ako aj dodržiavanie prepravných lehôt a bezpečného nakladania so starými elektrospotrebičmi. Staré elektrozariadenia zo spätného odberu sa odvážajú priamo spracovateľom.

Prepravu elektroodpadu zo zberných dvorov, obcí a mobilného zberu k spracovateľom vykonávajú priamo zberové spoločnosti alebo zmluvní prepravcovia na základe objednávky.

Spracovateľské a recyklačné spoločnosti zabezpečujú recykláciu, zhodnotenie a environmentálne vhodné zneškodnenie elektroodpadu a spätne získané druhotné suroviny, materiály a látky odovzdávajú ďalším subjektom na ich opätovné použitie vo výrobnom procese.

Kritériom spolupráce sú kvalitné služby a technológie spracovania a recyklácie, preto ENVIDOM spolupracuje len s autorizovanými zberovými, prepravnými a recyklačnými spoločnosťami. Tieto sú vybrané na základe skúseností, efektivity a cenovej dostupnosti tak, aby boli dodržané environmentálne zásady ochrany životného prostredia (prevádzkové štandardy EÚ vyvíjané v spolupráci s organizáciou WEEE Forum) a zároveň bolo garantované splnenie limitov zhodnotenia a recyklácie. Transparentnosť materiálových tokov zabezpečujeme prehľadným monitoringom celého procesu zberu, prepravy a recyklácie a pravidelnými environmentálnymi audítmí spracovateľov.

Našími najvýznamnejšími partnermi v oblasti spracovania elektroodpadov sú spoločnosti Elektro Recycling, Bomat, Ekoray, Zedko a ENVIWORK. V spoločnosti Elektro Recycling sme v roku 2010 zabezpečili recykláciu a zhodnotenie prakticky všetkých chladničiek a mrazničiek s obsahom freónov.

„Od počiatku našej činnosti do konca roku 2010 sme zrecyklovali takmer pol milióna chladničiek a mrazničiek!“

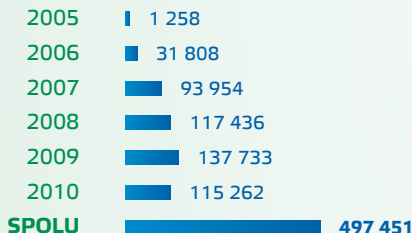
„V roku 2010 sme vyzbierali až 116 726 kusov starých chladničiek a mrazničiek, pričom začiatkom roka 2011 očakávame, že vyzbierame a zrecyklojeme polmilióntu chladničku. Počas posledných dvoch rokov zbierame takmer toľko chladničiek, koľko sa v danom roku predá. V roku 2010 sme vyzbierali 115 262 kusov, pričom počet kusov, ktorý naši účastníci uviedli (predali) na trh, bol 136 246 kusov. V roku 2009 vplyvom hospodárskej krízy sme dokonca vyzbierali viac kusov starých chladničiek a mrazničiek (137 733 ks) ako výrobcovia združení v ENVIDOME predali (129 372 kusov).

Vykonávame pravidelné audity u spracovateľov, v rámci ktorých okrem iného zisťujeme stav zbieraných chladničiek a mrazničiek. Počas rokov 2008 až 2010 sme realizovali audit 6 kontrolných vzoriek, pričom každá vzorka pozostávala z približne 400 kusov náhodne vybraných vyzbieraných chladničiek. V týchto vzorkách bol podiel nových chladničiek (vyrobených po roku 2005) 0 až 0,7 %. Priemerný vek chladničiek vo vzorkách bol až 25 rokov.

Naše praktické skúsenosti so zberom nám potvrdzujú, že do zberu sa dostávajú najmä chladničky obsahujúce freóny. Som rád, že ich ekologickou likvidáciou zabráňujeme úniku freónov do ovzdušia a prispievame tak k ochrane životného prostredia.“

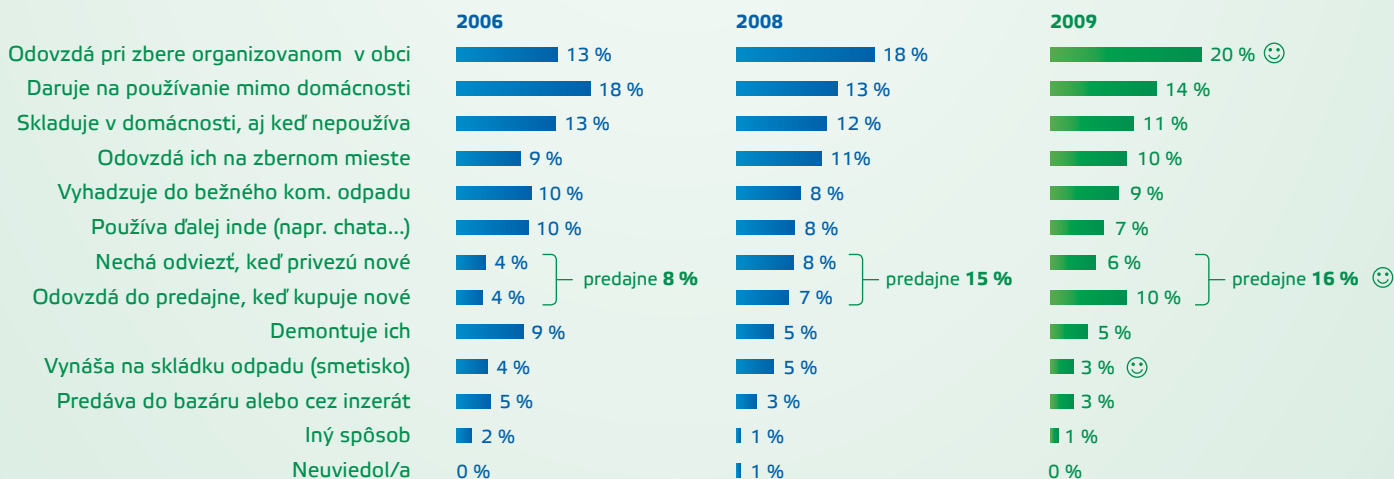
Martin Ciran, generálny riaditeľ združenia ENVIDOM

Počet kusov chladničiek a mrazničiek, ktoré vyzbieral ENVIDOM od začiatku svojej činnosti do konca roku 2010

Rok	Počet kusov chladničiek a mrazničiek, ktoré uviedli účastníci ENVIDOMU na trh	Počet kusov chladničiek a mrazničiek, ktoré vyzbieral ENVIDOM	% z uvedenia na trh
2008	137 633	117 436	85,33
2009	129 372	137 733	106,46
2010	136 246	115 262	84,60

Ako najčastejšie nakladáte s vyradenými elektrickými prístrojmi?

Zdroj: Slovenské domácnosti a elektroodpad 2009. Prieskum pre združenie ENVIDOM realizovali United Consultants v spolupráci s agentúrou Focus

Vek spotrebičov odovzdávaných do zberu

Chladničky (spolu so sporákmi) sú najstaršími vyradovanými spotrebičmi. Priemerný vek „dožitia“ chladničky v slovenskej domácnosti je podľa prieskumu 16 rokov (pozri tabuľku dolu). Podľa našich praktických skúseností sa do zberu dostávajú ešte staršie chladničky vo veku približne 25 rokov. 10 - ročný rozdiel medzi vekom týchto spotrebičov udávaným v prieskume a vekom skutočne zbieraných spotrebičov si vysvetľujeme tým, že ľudia si ešte niekoľko rokov nechávajú spotrebiče v domácnostiach či na chatách, prípadne ich niekomu darujú.

Zdroj: Slovenské domácnosti a elektroodpad 2009. Prieskum pre združenie ENVIDOM realizovali United Consultants v spolupráci s agentúrou Focus

Aké staré bolo elektrozariadenie, ktoré ste vyradili v priebehu roka z vašej domácnosti? (uvedené v rokoch)

Elektrozariadenie	priemer 02/2009	priemer 12/2009
Televízor	12,83	13,60
Počítač	7,04	8,60
Práčka	12,84	12,93
Chladnička	15,93	15,90
Elektrický sporák, rúra	14,97	16,79
Mobilný telefón	3,13	3,26
Elektrický radiátor	13,19	15,25
Svietidlá, lampy	10,33	14,54
Elektrické náradie	7,47	7,29
Malý domáci spotrebič	6,49	7,70
Elektrické hračky	5,08	7,79
Iný elektrický prístroj	8,17	10,37

Z jednej starej chladničky, ktorá váži približne 50 kg, môžeme získať až:

6 kg plastov, z ktorých sa vyrábajú rôzne výrobky používané napríklad v stavebníctve

5 kg polyuretánového prachu, ktorý sa pridáva do materiálov používaných pri zateplovaní budov

1,7 kg hliníka, z ktorého sa môže vyrobiť napríklad záhradný nábytok

17 kg ocele, ktorá sa používa napríklad na výrobu stavebných konštrukcií – lešenia, schodiska, nosných trávov a pod.

0,7 kg medi, ktorej získavanie v prírode je veľmi drahé

Jedna stará chladnička obsahuje priemerne 400 gramov freónu. Ak ju neodborne rozoberáme, môže z nej freón uniknúť a poškodiť ozónovú vrstvu. Tá nás chráni pred škodlivým UV žiarením, ktoré spôsobuje rakovinu kože. **Množstvo freónu z jednej starej chladničky poškodí ovzdušie rovnako, akoby ste prešli autom 20 000 km**

„Na zber a recykláciu chladničiek a mrazničiek sme do konca roka 2010 vynaložili **više 11 miliónov EUR!**“

Náklady, ktoré vynaložil ENVIDOM od počiatku svojej činnosti na zber a spracovanie chladničiek, v €

	2005	2005	2007	2008	2009	2010	SPOLU
Zber	9 774	122 641	260 418	496 767	609 133	439 833	1 938 566
Logistika	32 536	246 246	399 942	465 728	558 341	503 957	2 206 750
Spracovanie	27 837	576 224	1 764 481	1 804 244	1 373 883	1 556 530	7 103 199
SPOLU	70 147	945 111	2 424 841	2 766 739	2 541 357	2 500 320	11 248 515

Environmentálne vzdelávanie

Len dlhodobá výchova ľudí už od detstva môže zmeniť ich návyky pri separácii odpadu a celkový postoj k ochrane životného prostredia. S týmto cieľom preto organizujeme rôzne vzdelávacie projekty pre deti, ale aj dospelých.

SME V ŠKOLE – Životné prostredie organizmov a človeka

V roku 2010 sme sa zapojili do projektu SME v škole, ktorý je určený pre žiakov IX. ročníka základných škôl. Téma projektu bola Životné prostredie organizmov a človeka. Do projektu sa počas septembra až novembra zapojilo až **4 148 žiakov zo 163 tried v 82 školách** po celom Slovensku. V rámci hodín prírodopisu sa žiaci pod vedením svojich pedagógov venovali problematike zberu a recyklácie komunálneho odpadu vrátane elektroodpadu. Aby mohli tému ľahšie pochopiť, všetci zapojení žiaci získali špeciálny pracovný zošit, kde je táto téma spracovaná tvorivou a zábavnou formou. V pracovnom zošite sa okrem odborného textu nachádza aj množstvo úloh interaktívneho charakteru, pri ktorých žiaci využívali informácie z denníka SME.

SME V ŠKOLE
ZASTAVENIE DRUHÉ:
OVZDUŠIE alebo Ako dýcha Zem

INDUŠKÝE UZLKY PAMÄTI

- 17. 5. – Svetový deň bez tabaku
- 16. 9. – Medzinárodný deň ochrany vzdušnej vrstvy
- 14. 11. – Deň bez dymu
- 16. 11. – Medzinárodný deň reliquiárov

CHROBÁKY DO HLAVY

SME V ŠKOLE

Úloha 4: Cestovanie v čase
Rozpíši si do bodov program svojho obvyčajného dňa. Predstav si, že si sa presunul 1. Ekvinok. 2. obývať Sahary. Skús uvažovať o tom, ako by sa tvoj denný program v tvojom dennom programe podneme, v ktorom by si žil Zostav denník do dňa na dostatočnú veľkosť.

	Tvoj denný program	Ekvinok
8.00 - 10.00		
10.00 - 12.00		
12.00 - 14.00		
14.00 - 16.00		
16.00 - 18.00		
18.00 - 20.00		
20.00 - 22.00		

Úloha 5: Podoby a pocity vody
a) Kreslíš si výkres A4 na šesť rovnakých obdĺžnikov. Do každého z nich napíšeš výkres na druhú stranu a vkreslíš do obdĺžnikov, ako tvoj 1. smútok, 2. radosť, 3. hnev, 4. hnu, 5. zvedavosť, 6. ne...

Úloha 6: Príbeh dvoch práčov
Napíš krátky príbeh, ktorý rozpráva o dvoch práčkach. Prvá práčka trvá na z nej pod vplyvom dažďa a snehu svojho životného štýlu do mesta... odoviedi ju do zberného dvorca a recykláciou z nej vytvoríš...

Úloha 2: Ekoporečie
Nasledujúce údaje vplň na: 16 výkresov z SME. Výkresy: 1. Jedna chladnička vyrába 1. Množstvo vody z jej 1. inými plynnými výparmi 4 1. 1. Dôvodovať výparmi 4 1. 1. ENVIDOM – Zaručuje zabezpečuje stane a ľahko pomocou zabrániť úniku 1. 156 ton ročne – únik

SME V ŠKOLE

strana 12

SME V ŠKOLE

1) Skleníkový efekt znamená, že Zem sa vplyvom CO₂ otepľuje
2) Skleníkový efekt znamená, že sa v súčasnosti stávajú prevažne bubliny zo skla a kovu.
3) Skleníkový efekt spôsobuje, že vznikajú poľte.
4) Množstvo CO₂ v ovzduší sa za posledných 10 rokov nezmenilo.
5) Skleníkový efekt spôsobuje, že sa topia ľadovce vplyvom otepľenej zemské kôry.
6) Skleníkový efekt spôsobuje, že sa nemôžeme v zime lyžovať.

Úloha 9: Štyri živly
Napíš filmový scenár k filmu o štyroch živloch. Vo filme sa budú objavovať voda, zem, vzduch a oheň a oze. Co majú a čo nemajú rady na ľuďoch. Skúsie v hrade najlepšie scenára zdramatizovať a predviesť.

EXOKTIVITA
Jahody v júni, jablko zo Slovenska
Jedným z významných období zberu a spracovania potravín je doprava potravín (ovocia a zeleniny) na veľké vzdialenosti. S týmto sa, že iba jedno percento ľuďmi vyrobenej energie sa spotrebuje pri samostatnom pestovaní produktov, pričom zvyšok sa spotrebuje na ich transport, spracovanie, balenie a predaj.
1. Akú zostaviť zoznam ovocia a zeleniny, ktoré u vás doma ľahšie nakupujete, a zistiť, kedy toto ovocie a zelenina dozrievajú a ako dlho sa dajú skladovať.
2. Čítať na nákup správy i rozliční a zistiť, odkiaľ pochádzajú ovocie a zelenina, ktoré nakupujete.
3. Diskutovať so spracovateľmi o tom, ako by pomohli životnému prostrediu:
- kúpiť ovocie a zeleninu na sťahoch od miestnych pestovateľov,
- nakupovať ovocie a zeleninu mimo sezóny ich dozrievania,
- dbať na kvalitu ovocia a zeleniny sami.

EXOSLOVNÍK
E xhaláty (jemné) – plynné, kvapalné a tuhé odpadové látky, ktoré na danom mieste pôsobia negatívne a ktoré sa ďalšie odstraňujú zo vznikajúcich zdrojov znečistenia.
I misie – plynné, kvapalné a tuhé odpadové látky, ktoré sa do ového zloz dosťávajú z lokálnych zdrojov znečistenia.
K yvité dažďe – vznikajú, ak má dažďová voda pri nízkej akcii 7, ako dôsledok silného znečistenia ovzdušia, najmä spaľovaním fosilných palív obsahujúcich síru a dusík.
S kleníkový efekt – je vznikajúci narušením CO₂, ktorý vplyvom erostu prepošľuje na zemnú kôru, ak ďalej ohrieva čerku (životného tepleho) života z povrchu Zeme.

Bábkové divadlo Nepatríme na smetisko

Aj v roku 2010 sme pokračovali s obľúbenou a modernou rozprávkou pre deti z materských škôl a I. stupňa základných škôl. Je to príbeh odvážnej chladničky Julky, ktorá chce zachrániť seba i svojich kamarátov pred smutným koncom na smetisku. V tejto interaktívnej rozprávke s chytľavými pesničkami majú aj deti svoju úlohu pri záchrane hlavných hrdinov. Divadielko putovalo po slovenských škôlkach a centrách voľného času, a tak sa Julka za dva roky stala hrdinkou už tisícok slovenských detí. Aj týmto spôsobom pokračujeme v informačnej kampani, ktorú sme realizovali v rokoch 2007 a 2008 s cieľom upozorniť verejnosť na problematiku škodlivosti rozoberania starých spotrebičov a najmä starých chladničiek a mrazničiek.

Maľujte s ENVIDOMOM

Sme presvedčení, že problematiku separácie odpadu je potrebné deťom vysvetľovať pútavou a zábavnou formou, preto už od roku 2006 organizujeme podujatie Maľujte s ENVIDOMOM, v rámci ktorého deti môžu premeniť staré spotrebiče na umelecké diela a popri tom sa naučiť, že patria do zberu. Snažíme sa, aby sa tento projekt a jeho téma dostali do povedomia čo najširšej verejnosti, preto sa snažíme ponúkať tento projekt ako ekologický program pre deti v rámci podujatí s vysokou návštevnosťou. Takýmto spôsobom sme už tretíkrát realizovali maľovanie počas festivalu horských filmov Hory a mesto v Bratislave, ako aj počas leteckého dňa v Holíči či ako workshop pre deti vo všetkých turnusoch denného letného tábora CITY FOREST.

Výstava PRO EKO

Snažíme sa hľadať možnosti propagácie zberu a recyklácie elektroodpadu aj medzi odbornou verejnosťou, preto sme sa aj v roku 2010 spolu s ďalšími kolektívnymi organizáciami zúčastnili ako vystavovateľ na 6. ročníku najväčšej ekologickej výstavy na Slovensku PRO EKO, ktorá sa každoročne koná v Banskej Bystrici. Prostredníctvom našej prezentácie sme tak mohli osloviť nielen laických návštevníkov výstavy z radu mládeže a dospelých, ale aj zástupcov obcí a miest a zákonodarcov s cieľom predstaviť im činnosť výrobcov a dovozcov elektrozariadení a ich kolektívnych organizácií.

Koordináčné centrum zberu elektroodpadu

Od novembra 2009 je účinná novela zákona o odpadoch, v ktorej sa výrobcom podarilo presadiť **tzv. kvalitatívnu koncepciu zberu, ktorej filozofiu realizuje ENVIDOM od počiatku svojej činnosti**. Podľa tejto koncepcie majú výrobcovia okrem iného nasledovné povinnosti:

- ☛ Vykonávať zber elektroodpadu v obciach a mestách **minimálne 2 - krát ročne**, pričom každý výrobca, resp. ním poverená kolektívna organizácia sa musí podieľať na financovaní zberu podľa výšky svojho trhového podielu, s adresne definovanou plošnou zodpovednosťou za zber v rámci územia SR.
- ☛ Zabezpečiť financovanie zberu a spracovania všetkého identifikovaného elektroodpadu pochádzajúceho z domácností, ktorý vznikne na území SR.

Realizácia takéhoto systému zabráni situácii, že na Slovensku budú obce, z ktorých nemá kto elektroodpad odviezť a prefinancovať. Táto nová kvalitatívna koncepcia zberu elektroodpadu v SR bola základom schválenia novely zákona o odpadoch bez povinnosti výrobcov platiť zbytočné a pre mnohých výrobcov a dovozcov likvidačné príspevky do Recyklačného fondu. Predchádzajúca legislatíva totiž umožňovala výrobcovi, dovozcom a kolektívnym organizáciám konajúcim v ich mene, aby vykonávali zber len do výšky vtedy stanovených limitov. A práve negatívne skúsenosti obcí a miest so zberom elektroodpadu viedli v minulosti k návrhom zmeny zákona o odpadoch, podľa ktorých by výrobcovia museli platiť príspevky do Recyklačného fondu.

Základným predpokladom zavedenia kvalitatívnej koncepcie do praxe je vzájomná spolupráca všetkých kolektívnych organizácií (KO) a ich spolupráca s obcami a mestami, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou funkčného systému zberu. Pôdu pre lepšiu spoluprácu nám prinieslo podpísanie **Memoranda o spolupráci medzi KO a ZMOS** v oblasti zberu a recyklácie elektroodpadu. Nová legislatíva a podpis memoranda tak „donútili“ výrobcov a ich kolektívne organizácie vytvoriť **tzv. Koordináčné centrum zberu elektroodpadu (KC ELEKTROODPAD)**, ktorého vznik ENVIDOM spoluinicioval. **V rámci KC ELEKTROODPAD spolupracujeme s ostatnými KO** a snažíme sa zabezpečiť zber všetkého identifikovaného elektroodpadu z domácností vo všetkých mestách a obciach SR a nastaviť praktické a legislatívne podmienky na transparentné fungovanie a financovanie zberu.

Ak majú obce akékoľvek problémy s elektroodpadom, môžu nás kontaktovať prostredníctvom webovej stránky **www.kcelektroodpad.eu** alebo telefonovať na **0911 250 211**.

KC ELEKTROODPAD pritom nemá záujem meniť už existujúce zmluvné vzťahy obcí – napr. so zberovými spoločnosťami, s ktorých prácou v oblasti zberu elektroodpadu sú obce spokojné. Naopak, chceme podporovať fungujúce vzťahy, ktoré zabezpečia, aby sa vyzbieraný elektroodpad dostal na miesto jeho ekologickej recyklácie čo najefektívnejšou cestou.

V rámci KC ELEKTROODPAD sme počas roka 2010 spolu s ostatnými KO **oslovili 2 891 obcí a miest SR**, aby sme zistili ich pokrytie zberom. **Podarilo sa nám získať informácie až od 2 209 obcí a miest, ktoré spolu pokrývajú 4 733 875 obyvateľov** (87 % z celkového počtu obyvateľov SR). **Až 2 077 z týchto obcí a miest pokrývajúcich 4 540 324 obyvateľov má vyriešený zber elektroodpadu či už prostredníctvom zmluvného partnera, alebo samostatne. Len 115 obcí a miest, ktoré pokrývajú 193 551 obyvateľov, uviedlo, že doteraz zber elektroodpadu nerealizovali.** Týmto obciam a mestám plánujeme spolu s ostatnými KO zabezpečiť zber alebo zmluvného partnera na zber v priebehu 1. polroka 2011.

Veríme, že KC ELEKTROODPAD je a naďalej bude relevantným partnerom pre zástupcov zákonodarcov, v spolupráci s ktorými sa chceme naďalej podieľať na vytváraní potrebných legislatívnych úprav, ktoré vytvoria optimálne a transparentné prostredie pre všetky subjekty zapojené do procesu zberu a spracovania a najmä pre výrobcov a dovozcov, ktorí sú jediní zodpovední za

zber a recykláciu elektroodpadu. **Máme záujem, aby sa vytvorila legislatíva, ktorá:**

- ☛ **Zavedie dostatočné sankčné a kontrolné mechanizmy s cieľom zabrániť existencii povinných osôb – tzv. free riderov**, ktorým teraz ešte stále nedokonalá legislatíva umožňuje vyhýbať sa povinnostiam v zbere a recyklácii elektroodpadu. Na Slovensku totiž neustále rastie počet neregistrovaných účastníkov trhu, a to najmä v sektore tzv. diaľkového predaja (internetový predaj), čomu chceme venovať pozornosť a nájsť na tento problém riešenia.

- ☛ **Umožní výrobcovi a dovozcom lepšiu kontrolu materiálového toku elektroodpadu** s cieľom zefektívniť celý proces zberu a recyklácie.

- ☛ **Zjednoduší administratívu vykonávania zberu**, aby sa tak podporil rozvoj infraštruktúry zberu a do zberu sa mohli zapojiť aj inštitúcie, ktoré sú „blízko“ k spotrebiteľom. Aby sa takýmto spôsobom mohlo zbierať napríklad cez školy alebo úrady, tak ako je to bežné aj v ostatných krajinách EÚ. Jednoduchšia administratíva tiež podporí rozvoj zberu malých domácich spotrebičov a ostatných ľahkých a malých elektrozariadení, ktoré dnes často končia v komunálnom odpade práve preto, že občania nemajú dostatok možností, ako sa ich pohodlne a jednoducho zbaviť. Úprava legislatívy v tejto oblasti by uľahčila zber aj prostredníctvom predajní, ktoré dnes musia riešiť množstvo zťažujúcej administratívy. Zber prostredníctvom tohto kanála je pritom veľmi populárny medzi spotrebiteľmi a je veľmi významný aj z hľadiska kompletnosti zbieraných výrobkov.

Komplexný systém zberu a recyklácie elektroodpadu odprezentovali kolektívne organizácie na konferencii EKO ĎALEJ... ELEKTROODPADY?, ktorá sa konala 8. a 9. marca 2010 v hoteli PATRIA na Štrbskom Plese.

Organizátori konferencie – kolektívne organizácie a Združenie miest a obcí SR vytvorili prostredníctvom tejto konferencie taktiež priestor pre diskusiu zúčastnených zástupcov všetkých dôležitých prvkov procesu zberu a recyklácie elektroodpadu, teda obcí a miest, výrobcov, zberových spoločností a spracovateľov. Úspešná spolupráca týchto subjektov je totiž jednou z podmienok vytvorenia fungujúceho systému zberu a recyklácie elektroodpadu na Slovensku.

(Zľava: Jozef Kozák – SEWA, Mário Lelovský – ADAT, Branislav Cimmerman – Ministerstvo životného prostredia SR, Viera Krakovská – ZMOS, Michal Sýkora – ZMOS, Martin Círan – ENVIDOM)

Ciele v roku 2011

Podľa údajov registrovaných kolektívnych organizácií výrobcov a dovozcov v SR sa v roku 2009 uviedlo na trh SR (predalo) spolu **45 221 ton** elektrozariadení z domácností (kategórie 1 až 7) a podľa predbežných údajov KO o zbere za rok 2010 vyzbierali KO spolu **21 914 ton** elektroodpadu. Toto množstvo predstavuje približne **4,05 kg** na jedného obyvateľa SR za rok.

Slovensko tak podľa našich predbežných údajov za rok 2010 splní cieľ zberu odpadového hospodárstva SR v zmysle európskych smerníc (**4 kg/obyvateľ/rok**). Toto vyzberané množstvo predstavuje asi **48 %** z objemu predaných výrobkov v predchádzajúcom roku 2009 vyjadrenom v tonách.

Podľa údajov WEEE FORUM zbierajú európske krajiny hmotne priemerne okolo **35 – 38 %** z množstva výrobkov predaných v predchádzajúcom roku vyjadreného v tonách. Na Slovensku je pritom predaj elektrospotrebičov a elektroniky oveľa nižší ako vo vyspelých krajinách, čo súvisí s nižšou kúpyschopnosťou obyvateľstva, a teda aj pomalšou a dlhodobejšou obmenou spotrebičov v domácnostiach za novšie modely. Napriek tomu sa výrobcovi a ich kolektívnym organizáciám na Slovensku darí dosahovať a dokonca prekračovať ciele stanovené v Európe.

11 755 ton elektroodpadu, ktoré vyzbieral ENVIDOM za rok 2010, tvorí približne **2,17 kg/obyvateľ**. Prostredníctvom svojich partnerov sme vlni zabezpečili zber a recykláciu celého tohto disponibilného množstva elektroodpadu a splnili limity recyklácie a zhodnotenia. Toto množstvo predstavuje dokonca **53 %** z množstva, ktoré účastníci ENVIDOMU uviedli na trh v roku 2009. ENVIDOM za rok 2010 **prekročil** „svoj“ trhový podiel v rámci celej SR o **približne 1 137 ton** (keď tzv. referenčný cieľ zberu pre dosiahnutie zberu 4,00 kg na obyvateľa je vypočítaný ako trhový podiel ENVIDOMU na celkovom predaji v roku 2009, čo je približne 10 600 ton). Tento výsledok vyplýva hlavne zo strategického záväzku ENVIDOMU vo forme prefinancovania všetkého elektroodpadu z domácností v SR, a to hlavne v oblasti starých chladničiek a mrazničiek nebezpečných pre životné prostredie.

Vysoký výskyt odpadu v tejto podkategórii spôsobil prekročenie nášho trhového podielu o takmer 1 400 ton, ktorý sme v súlade s naším trhovým podielom v tejto podkategórii prefinancovali.

Špecifický druh elektroodpadu vo všetkých krajinách EÚ tvorí kategória ostatných veľkých domácich spotrebičov (napr. sporáky, práčky). Tieto výrobky majú vysokú hodnotu na trhu druhotných surovín, preto aj dnes množstvo starých práčok či sporákov končí v zberných surovinách, kde ich občania predajú namiesto toho, aby ich zanesli do zberu. Tento jav spôsobuje, že sú stále obmedzené zdroje tohto elektroodpadu a nakladanie, za ktoré sú stále zodpovední výrobcovia a dovozcovia.

Nová legislatíva zásadne zmenila požiadavky na správanie účastníkov trhu a ich motiváciu a vytvorila podmienky na prechod účastníkov trhu elektroodpadu od doterajšieho spôsobu plnenia množstvových limitov k budovaniu kvalitatívneho systému zberu. Je nutné opäť zdôrazniť, že ENVIDOM realizuje koncepciu kvalitatívneho systému zberu počas celej svojej existencie. Sme totiž presvedčení, že len takýto systém umožní trvalo udržateľný rozvoj infraštruktúry zberu na celom území Slovenska. Táto zmena legislatívy má mimoriadne nároky na spoluprácu a koordináciu výrobcov pri napĺňaní zákonných podmienok dodržania trhových podielov výrobcov na zbere, ako aj nutnosti schválenia mnohých zákonných noriem nižšieho rádu. Aj preto sme spolu s ostatnými KO vytvorili KC ELEKTROODPAD, v rámci ktorého **je naším cieľom nastaviť optimálne legislatívne prostredie, ktoré zabezpečí trvalo udržateľný rozvoj systému zberu elektroodpadu a zabezpečí rast zberu.**

Sumárna tabuľka UVEDENIA NA TRH za roky 2009 a 2010, ako aj predbežných výsledkov ZBERU za Slovenskú republiku v roku 2010 tak, ako si tieto predbežné výsledky navzájom zdieľali registrované kolektívne organizácie v rámci činnosti Koordinačného centra zberu elektroodpadu k 6. 4. 2011. Tieto údaje sa ešte môžu priebežne meniť v závislosti na celkových údajoch o trhu.

KATEGÓRIA	Uvedenie na trh 2009 spolu ako suma KO (kg)	Zozbierané 2009 spolu ako suma KO (kg)	Uvedenie na trh 2010 spolu ako suma KO (kg)	Zozbierané 2010 spolu ako suma KS (kg)	REFERENČNÝ CIEĽ zberu 2010 ako podiel za kategórie v roku 2009 v kg pre dosiahnutie cieľa 4 kg/obyvateľ	ROZDIELY MEDZI ZBEROM 1-12/2010 A REFERENČNÝMI CIEĽMI 2010 za KO spolu	ENVIDOM - podiel na trhu elektroodpadu SR v príslušných kategóriách na základe uvedenia na trh KO v roku 2009 (%)	ENVIDOM - uvedenie na trh 2009 (kg)	ENVIDOM - vyzbierané v roku 2010 (kg)
1.a – chladiarenské, mraziarenské a klimatizačné zariadenia	8 581 507,48	6 745 600,00	9 212 144,58	5 729 926,00	4 102 796,89	1 627 129,11	86,10%	7 388 889,00	4 905 553,00
1.b – ostatné veľké domáce spotrebiče	14 698 529,86	7 730 563,50	16 804 855,57	6 897 302,48	7 027 329,73	-130 027,25	86,73%	12 748 209,00	5 877 756,00
1 SPOLU	23 280 037,34	14 476 163,50	26 017 000,15	12 627 228,48	11 130 126,62	1 497 101,86	86,50%	20 137 098,00	10 783 309,00
2 MDS	4 086 237,77	1 527 082,60	4 850 558,28	1 740 920,95	1 953 619,88	-212 698,93	50,56%	2 066 039,00	968 970,00
3.a – zobrazovacie zariadenia (aj s katódovými trubicami)	873 122,00	693 092,00	1 114 740,70	833 587,00	417 437,41	416 149,59	0,00%	0,00	
3.b – ostatné informačné technológie a telekomunikačné zariadenia	4 376 458,29	1 897 581,98	4 716 667,36	2 427 515,81	2 092 373,57	335 142,24	0,00%	0,00	
3 SPOLU	5 249 580,29	2 590 673,98	5 831 408,06	3 261 102,81	2 509 810,98	751 291,83	0,00%	0,00	0,00
4.a – zobrazovacie zariadenia (aj s katódovými trubicami)	3 791 526,60	1 609 144,00	4 681 697,22	1 839 761,37	1 812 719,22	27 042,15	0,00%	0,00	
4.b – ostatná spotrebná elektronika	1 949 151,04	838 923,26	1 971 465,76	707 644,37	931 884,15	-224 239,78	0,00%	0,00	
4 SPOLU	5 740 677,64	2 448 067,26	6 653 162,98	2 547 405,74	2 744 603,37	-197 197,63	0,00%	0,00	0,00
5.a – plynové výbojky	498 164,07	168 729,04	422 126,87	354 651,70	238 170,97	116 480,73	0,00%	0,00	
5.b – ostatné osvetľovacie zariadenia	2 744 811,64	188 181,90	2 760 252,70	794 211,00	1 312 287,46	-518 076,46	0,00%	0,00	
5.c – ož(ex Hg)	6 928,00	0,00	43 054,00	63,00	3 312,26	-3 249,26	0,00%	0,00	
5 SPOLU	3 249 903,71	356 910,94	3 225 433,57	1 148 925,70	1 553 770,69	-404 844,99	0,00%	0,00	0,00
6 – elektrické a elektronické nástroje (okrem veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov)	3 192 107,35	258 690,40	3 517 322,80	556 233,00	1 526 138,40	-969 905,40	0,15%	4 633,00	2 511,00
7 – hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely	422 361,70	18 808,32	520 636,41	31 799,11	201 930,05	-170 130,94	0,00%	0,00	
8 – zdravotnícke zariadenia (okrem všetkých implantovaných a infikovaných výrobkov)	128 111,97	94 135,00	159 848,60	123 873,00	0,00	123 873,00	0,00%	0,00	
9 – prístroje na monitorovanie a kontrolu	86 936,30	44 399,00	70 978,11	100 203,00	0,00	100 203,00	0,00%	0,00	
10 – predajné automaty	54 685,00	70 188,00	76 554,00	82 529,00	0,00	82 529,00	0,00%	0,00	
SPOLU 1 až 10	45 490 639,06	21 885 119,00	50 922 902,97	22 220 220,79	21 620 000,00	600 220,79	0,00%	22 207 770,00	11 754 790,00
SPOLU 1 až 7	45 220 905,79	21 676 397,00	50 615 522,26	21 913 615,79	21 620 000,00	293 615,79	49,11%	22 207 770,00	11 754 790,00
kg/obyvateľ 1 až 7	8,37	4,01	9,36	4,05	4,00			4,11	2,17

Percentuálny pomer zberu k uvedeniu na trh v kategóriách 1 až 7 (tony)	%
Referenčný cieľ zberu 2010/Uvedenie na trh 2009 = 21 620 ton/45 221 ton	47,81%
Zber 2010/Uvedenie na trh 2009 = 21 914 ton/45 221 ton	48,46%
Zber 2010/Uvedenie na trh 2010 = 21 914 ton/50 616 ton	43,29%

Splnenie limitov recyklácie a zhodnotenia

Zákon o odpadoch stanovil výrobcom a dovozcom EEZ povinnosť každý rok recyklovať a zhodnotiť vyzbierané množstvo elektroodpadu.

Limity v % (z priemernej hmotnosti na kg vyzbieraného elektrozariadenia)

Výrobcom a dovozcom sú povinní zabezpečiť dostatočné zhodnotenie a recykláciu vyzbieraného množstva. Limit zhodnotenia a recyklácie je stanovený ako percentuálny podiel z priemernej hmotnosti vyzbieraného elektrozariadenia. Toto percento určuje, akú časť vyzbieraného elektrozariadenia je potrebné energeticky a materiálovo zhodnotiť (a len zvyšnú časť je možné skládkovať alebo spáliť).

Katégoria	Zhodnotenie elektroodpadu	Opätovné použitie a recyklácia
1. Veľké domáce spotrebiče	80	75
2. Malé domáce spotrebiče	70	50
3. Infotechnológie a telekom. zariadenia	75	65
4. Spotrebná elektronika	75	65
5. Svetelné zdroje	70	50
6. Elektrické a elektronické nástroje	70	50
7. Hračky, šport. a rekreačné zariadenia	70	50
8. Zdravotnícke zariadenia	-	-
9. Prístroje na monitorovanie a kontrolu	70	50
10. Predajné automaty	80	75

Limity recyklácie a zhodnotenia v roku 2010

Kolektívny systém ENVIDOM zabezpečil za rok 2010 pre svojich účastníkov splnenie limitov recyklácie a zhodnotenia všetkých vyzbieraných disponibilných množstiev v potrebných hodnotách a zároveň zabezpečil podanie hlásenia za každého účastníka individuálne v zákonnej lehote do 31. marca na Ministerstvo životného prostredia SR.

Limity zhodnotenia elektroodpadu, ktoré vyzbieral ENVIDOM, boli aj v roku 2010 splnené. Takmer 81 % z celkového množstva (9 486 ton) sa vyzbieralo v rámci oddeleného zberu.

Limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM v roku 2010

Katégoria	Uvedenie na trh (t) 2009	Uvedenie na trh (t) 2010	Plnenie cieľov zberu (t) 2010	Limity zhodnotenia (%) 2010	Plnenie limitov zhodnotenia (t) 2010	Plnenie limitov zhodnotenia (%) 2010	Limity OPaR (%) 2010	Plnenie limitov OPaR (t) 2010	Plnenie limitov OPaR (%) 2010
1. VDS	20 137,1	22 433,1	10 783,3	80,0%	9 402,5	87,5%	75,0%	9 372,2	87,2%
2. MDS	2 066,0	2 749,1	969,0	70,0%	821,6	86,8%	50,0%	810,7	85,7%
6. EEN	4,6	10,5	2,5	70,0%	2,4	94,5%	50,0%	2,2	87,6%
Spolu	22 207,8	25 192,7	11 754,8		10 226,5			10 185,2	

Limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM v roku 2009

Katégoria	Uvedenie na trh (t) 2008	Uvedenie na trh (t) 2009	Plnenie cieľov zberu (t) 2009	Limity zhodnotenia (%) 2009	Plnenie limitov zhodnotenia (t) 2009	Plnenie limitov zhodnotenia (%) 2009	Limity OPaR (%) 2009	Plnenie limitov OPaR (t) 2009	Plnenie limitov OPaR (%) 2009
1. VDS	28 285,2	20 119,0	12 376,5	80,0%	9 641,8	87,1%	75,0%	9 635,4	87,1%
2. MDS	2 349,9	2 006,6	971,8	70,0%	777,0	87,5%	50,0%	767,9	86,5%
6. EEN	11,9	4,6	0,7	70,0%	0,6	94,0%	50,0%	0,6	84,6%
Spolu	30 647,0	22 130,2	13 349,0		10 419,4			10 403,8	

Limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM v roku 2008

Katégoria	Uvedenie na trh (t) 2007	Uvedenie na trh (t) 2008	Plnenie cieľov zberu (t) 2008	Limity zhodnotenia (%) 2008	Plnenie limitov zhodnotenia (t) 2008	Plnenie limitov zhodnotenia (%) 2008	Limity OPaR (%) 2008	Plnenie limitov OPaR (t) 2008	Plnenie limitov OPaR (%) 2008
1. VDS	26 093,7	28 692,4	10 289,4	80,0%	8 941,5	86,9%	75,0%	8 900,4	86,5%
2. MDS	2 547,0	2 716,5	901,1	70,0%	700,2	77,7%	50,0%	688,4	76,4%
6. EEN	5,6	11,9	0,3	70,0%	0,2	87,9%	50,0%	0,2	87,9%
Spolu	28 646,3	31 420,7	11 190,8		9 641,9			9 589,1	

Limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM v roku 2007

Katégoria	Uvedenie na trh (t) 2006	Uvedenie na trh (t) 2007	Plnenie cieľov zberu (t) 2007	Limity zhodnotenia (%) 2007	Plnenie limitov zhodnotenia (t) 2007	Plnenie limitov zhodnotenia (%) 2007	Limity OPaR (%) 2007	Plnenie limitov OPaR (t) 2007	Plnenie limitov OPaR (%) 2007
1. VDS	21 870,5	26 179,6	7 439,1	80,0%	6 272,6	84,3%	75,0%	6 247,9	84,0%
2. MDS	2 289,5	2 664,3	574,0	70,0%	446,1	77,7%	50,0%	438,3	76,4%
Spolu 1 a 2	24 160,0	28 843,8	8 013,1		6 718,7			6 686,2	

Limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM v roku 2006

Katégoria	Uvedenie na trh (t) 2005	Uvedenie na trh (t) 2006	Plnenie cieľov zberu (t) 2006	Limity zhodnotenia (%) 2006	Plnenie limitov zhodnotenia (t) 2006	Plnenie limitov zhodnotenia (%) 2006	Limity OPaR (%) 2006	Plnenie limitov OPaR (t) 2006	Plnenie limitov OPaR (%) 2006
1. VDS	20 127,1	22 781,1	4 214,0	80,0%	3 836,2	91,0%	75,0%	3 776,1	89,6%
2. MDS	2 425,1	2 300,7	350,2	70,0%	287,5	82,1%	50,0%	240,2	68,6%
Spolu 1 a 2	22 552,2	25 081,8	4 564,2		4 123,7			4 016,3	

Limity recyklácie a zhodnotenia dosiahnuté za ENVIDOM v roku 2005

Katégoria	Uvedenie na trh (t) 2004	Uvedenie na trh (t) 2005	Plnenie cieľov zberu (t) 2005	Limity zhodnotenia (%) 2005	Plnenie limitov zhodnotenia (t) 2005	Plnenie limitov zhodnotenia (%) 2005	Limity OPaR (%) 2005	Plnenie limitov OPaR (t) 2005	Plnenie limitov OPaR (%) 2005
1. VDS	22 128,6	20 161,3	1 597,2	80,0%	1 503,5	94,1%	75,0%	1 499,2	93,9%
2. MDS	2 220,3	2 351,5	128,3	70,0%	111,2	86,7%	50,0%	110,9	86,4%
Spolu 1 a 2	24 348,9	22 512,8	1 725,5		1 614,7			1 610,1	

Vysvetlivky k tabuľkám Limitov recyklácie a zhodnotenia:

Katégoria: **1. VDS – Veľké domáce spotrebiče**, **2. MDS – Malé domáce spotrebiče**, **6. EEN – Elektrické a elektronické nástroje**.
OPaR – Opätovné použitie a recyklácia

Nesúlad medzi hodnotami uvedenia na trh v jednotlivých rokoch (napr.: v tabuľke limitov recyklácie a zhodnotenia v roku 2005 uvádzame rozdielne množstvo elektroodpadu uvedeného na trh v roku 2005 ako v tabuľke týkajúcej sa roku 2006) je spôsobený rozdielnou štruktúrou účastníkov združených v ENVIDOME v tom roku, za ktorý ENVIDOM vykonáva sumárne hlásenie pre MŽP. Niektorí účastníci totiž počas roka vystúpia a iní vstúpia do kolektívneho systému, čím sa zmení hodnota uvedenia na trh v predchádzajúcom roku.

Finančné údaje

Vývoj majetku, vlastných zdrojov a záväzkov v rokoch 2009 až 2010

AKTÍVA (v €)	Rok 2010	Rok 2009
A. Neobežný majetok	70 739	26 310
B. Obežný majetok	1 952 212	1 710 608
C. Časové rozlíšenie spolu	14 230	14 051
AKTÍVA celkovo	2 037 181	1 750 969

PASÍVA (v €)	Rok 2010	Rok 2009
A. Vlastné zdroje krytia majetku spolu	184	184
B. Cudzíe zdroje	2 036 997	1 750 785
C. Časové rozlíšenie spolu	0	0
PASÍVA celkovo	2 037 181	1 750 969

Vývoj nákladov a výnosov v rokoch 2009 až 2010

NÁKLADY (v €)	Rok 2010	Rok 2009
Účtová trieda 5 celkovo*	4 561 466	3 443 633

VÝNOSY (v €)	Rok 2010	Rok 2009
Účtová trieda 6 celkovo	4 570 724	3 443 633
Výsledok hospodárenia po zdanení	0	0

* V účtovných nákladoch je už zahrnutá tvorba aj rozpúšťanie rezerv na elektroodpad v celkovej výške 66 085 €, z čoho vyplýva, že **celkové reálne náklady** v roku 2010 boli v celkovej výške **4 495 38 €** v nasledovnom členení:

Chladničky	2 992 681 €
Ostatné VDS	1 173 772 €
Vysávače	93 551 €
Ostatné MDS	234 361 €
EE nástroje	1 016 €
	4 495 381 €

Celkové vyhodnotenie nákladov kolektívneho systému ENVIDOM za rok 2009 a 2010

	€/kg elektroodpadu – priemer	za kategórie elektrozariadení				
		chladničky €/kg	ostatné VDS €/kg	vysávače €/kg	ostatné MDS €/kg	EEN €/kg
Celkové náklady za 2010 *	0,38	0,57	0,20	0,33	0,34	0,41
Celkové náklady za 2009 *	0,37	0,55	0,24	0,43	0,43	0,38

* V celkových nákladoch sú zahrnuté: prevádzkové náklady, náklady na systém, daň z príjmu VDS – Veľké domáce spotrebiče, MDS – Malé domáce spotrebiče, EEN – Elektrické a elektronické nástroje

Členovia a účastníci združenia ENVIDOM

Členovia združenia

Členom združenia ENVIDOM sa môže stať fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má štatút výrobcu elektrozariadení v kategóriách Veľké domáce spotrebiče a Malé domáce spotrebiče podľa zák. č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v platnom znení. Členstvo vzniká podpísaním zakladateľskej zmluvy. Členovia ENVIDOMU majú právo hlasovať na valnom zhromaždení a rozhodovať tak o otázkach, ako je výška viditeľných recyklačných poplatkov, schvaľovanie rozpočtu a účtovnej závierky, zmena stanov združenia, voľba a odvolanie členov predstavenstva a dozornej rady, zrušenie združenia a pod.

Účastníci združenia

Účastníci ENVIDOMU sú právnické alebo fyzické osoby - podnikatelia, ktorí majú štatút výrobcu elektrozariadení podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v platnom znení a ktorí formou uzatvorenia zmluvy o kolektívnom plnení (zmluvy o zabezpečení splnenia povinností účastníka kolektívneho systému) so združením pristúpili do kolektívneho systému spätného odberu, oddeleného zberu a nakladania s elektroodpadmi, ktorého chod, fungovanie a organizáciu zabezpečuje združenie. Účastníci združenia majú právo zúčastniť sa na valnom zhromaždení bez hlasovacieho práva.

Zoznam členov a účastníkov kolektívnej organizácie ENVIDOM v roku 2010 (priamy vzťah)

P.č.:	Obchodné meno	P.č.	Obchodné meno	P.č.	Obchodné meno
1	AAA KLIMA SLOVAKIA, s.r.o.	30	FAGOR SLOVENSKO, s.r.o.	60	N&N Group, s.r.o.
2	Amica Commerce, s.r.o.	31	Farbiak, s.r.o.	61	NEPA Slovakia, spol. s r.o.
3	AMWAY SLOVENSKO s.r.o.	32	Franke Slovakia, s.r.o.	62	Pavol Rabatin
4	ARAKYS, s.r.o.	33	Franke, s.r.o.	63	PEKUR, s.r.o.
5	ARDO ČR domáci spotrebiče, s.r.o.	34	František Majtán - Tovar pre domácnosť	64	PELIA, s.r.o.
6	ASPICO Slovakia, s.r.o.	35	GEMA s.r.o.	65	PENTA SK, s.r.o.
7	AZOR, s.r.o.	36	GISET SK, s.r.o.	66	PREMT, s.r.o.
8	Baumatic Slovakia, s.r.o.	37	GM Electronic Slovakia, spol. s r.o.	67	PROLUX, s.r.o.
9	BEAM, s.r.o.	38	Gorenje Slovakia, s.r.o.	68	RAVAL TRADE, s.r.o.
10	Beko Slovakia s.r.o.	39	Groupe SEB Central – Europe Kft.	69	REMONT Slovakia, s.r.o.
11	BEST Slovakia, s.r.o.	40	Hillcom Slovakia, spol. s r.o.	70	Retail Value Stores, a.s.
12	Brel, spol.s r.o.	41	IKEA Supply AG	71	Samsung Electronics Magyar Rt. – slov. org.
13	BSH domáci spotrebiče, s.r.o., oz	42	Indesit Company Magyarország Kft.	72	SLOVKLIMA DEIMOS, s.r.o.
14	Carrier chladiaca technika Slovakia, s.r.o.	43	Ing. Dušan Repta-Biatec	73	SMART Systems, s.r.o.
15	CKD market, s.r.o.	44	Ing. Karel Tomek MAXIMA	74	Solac – Elektro Slovakia, spol. s r.o.
16	CONET, s.r.o.	45	Ing. Vladimír Dinga	75	STAR – ELEKTRO, s.r.o.
17	CS COMPANY, s.r.o.	46	INTERCALEX, spol. s r.o.	76	Štefan Duša – IMFREINEX
18	DAIKIN AIRCONDITIONING CENTRAL EUROPE – SLOVAKIA, s.r.o.	47	Interlinea, a.s.	77	Štefan Matyasovszky-Hrom
19	DATART MEGASTORE, s.r.o.	48	Internet Mall Slovakia, s.r.o.	78	Tatra Commerce, spol. s r.o.
20	Di Lusso s.r.o.	49	Ivo Langer LOMAX	79	TATRAMAT – ohrievače vody, s.r.o.
21	Domo Omnia, a.s.	50	Juraj Špánik	80	TECHNOTEX, s.r.o.
22	Domoss Technika, a.s.	51	Kanlux, s.r.o.	81	VALLENS, s.r.o.
23	Dragonfly, s.r.o.	52	Karma Slovakia, s.r.o.	82	VARTA Baterie, spol. s r.o.-o.z.
24	EASTCON AG SR, spol. s r.o.	53	Kika Nábytok Slovensko, s.r.o.	83	Verix, s.r.o.
25	EBD, spol. s r.o.	54	KOMA Consulting, s.r.o., organizačná zložka	84	Vitakraft Slovakia, s.r.o.
26	Electrolux Slovakia, s.r.o.	55	Luto Slovakia, a.s.	85	WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.
27	ELEKTROSPED, a.s.	56	Marex Trade – Slovakia, s.r.o.	86	ZÁVACKÝ PETER GLOBTAKTIK
28	ELMAT SLOVAKIA, s.r.o.	57	McTREE SR, a.s.	87	Zelmer Slovakia, s.r.o.
29	ETA Slovakia, s.r.o.	58	Miele, s.r.o.		
		59	MyCoffee, s.r.o.		

Okrem vyššie uvedených „priamych“ účastníkov mal kolektívny systém ENVIDOM v roku 2010 aj približne 90 účastníkov zastúpených prostredníctvom výrobcov so sídlom mimo územia SR (nepriamy vzťah)

Ľudia v ENVIDOME

Predstavenstvo združenia ENVIDOM

Ing. Ján Spůra

predseda predstavenstva
(Whirlpool Slovakia, s.r.o.)

Ing. Karol Juran

člen predstavenstva
(Gorenje Slovakia, s.r.o.)

Ing. Jaroslava Vyrobitková

členka predstavenstva
(ETA Slovakia, s.r.o.)

Juraj Nociar

člen predstavenstva
(Electrolux Slovakia, s.r.o.)

Ing. Ján Končál

člen predstavenstva
(Fagor Slovensko, s.r.o.)

Josef Pos

člen predstavenstva
(Indesit Company Magyarország, Kft.)

Ing. Plamen Petrov

člen predstavenstva
(BSH domácí spotřebiče, s.r.o., org. zložka
Bratislava)

Dozorná rada združenia ENVIDOM

Pavol Csicso

predseda dozornej rady
(Groupe SEB ČR a SR, s.r.o.)

Ing. Vladimír Kiss

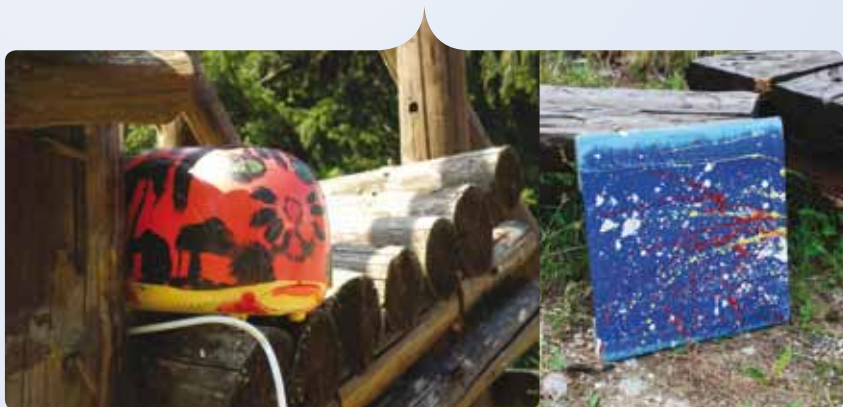
člen dozornej rady
(Whirlpool Slovakia, s.r.o.)

Ing. Ľubomír Pěvratký

člen dozornej rady
(ETA Slovakia, s.r.o.)

Pracovný tím združenia ENVIDOM

Združenie ENVIDOM má v súčasnosti 11 zamestnancov.

Súčasní členovia ENVIDOMU
(zakladajúci a ďalší členovia ENVIDOMU, ktorí
delegujú zástupcov do riadiacích a kontrolných
orgánov združenia):

B/S/H/

Thinking of you
 Electrolux

eta

FAGOR

gorenje

GRUPE
SEB

 INDESIT
company

 Whirlpool

envidom

ZDRUŽENIE VÝROBCOV
ELEKTROSPOTREBIČOV PRE RECYKLÁCIU

Adresa:

Ružová dolina 6, 821 08 Bratislava

e-mail: info@envidom.sk

www: www.envidom.sk

IČO: 37935836, **DIČ:** 2021998154

Tel.: +421 2 50 221 300, **Fax:** +421 2 50 221 301

Myslíme na životné prostredie.
Tento dokument je preto vytlačený
na 100 % recyklovanom papieri.

